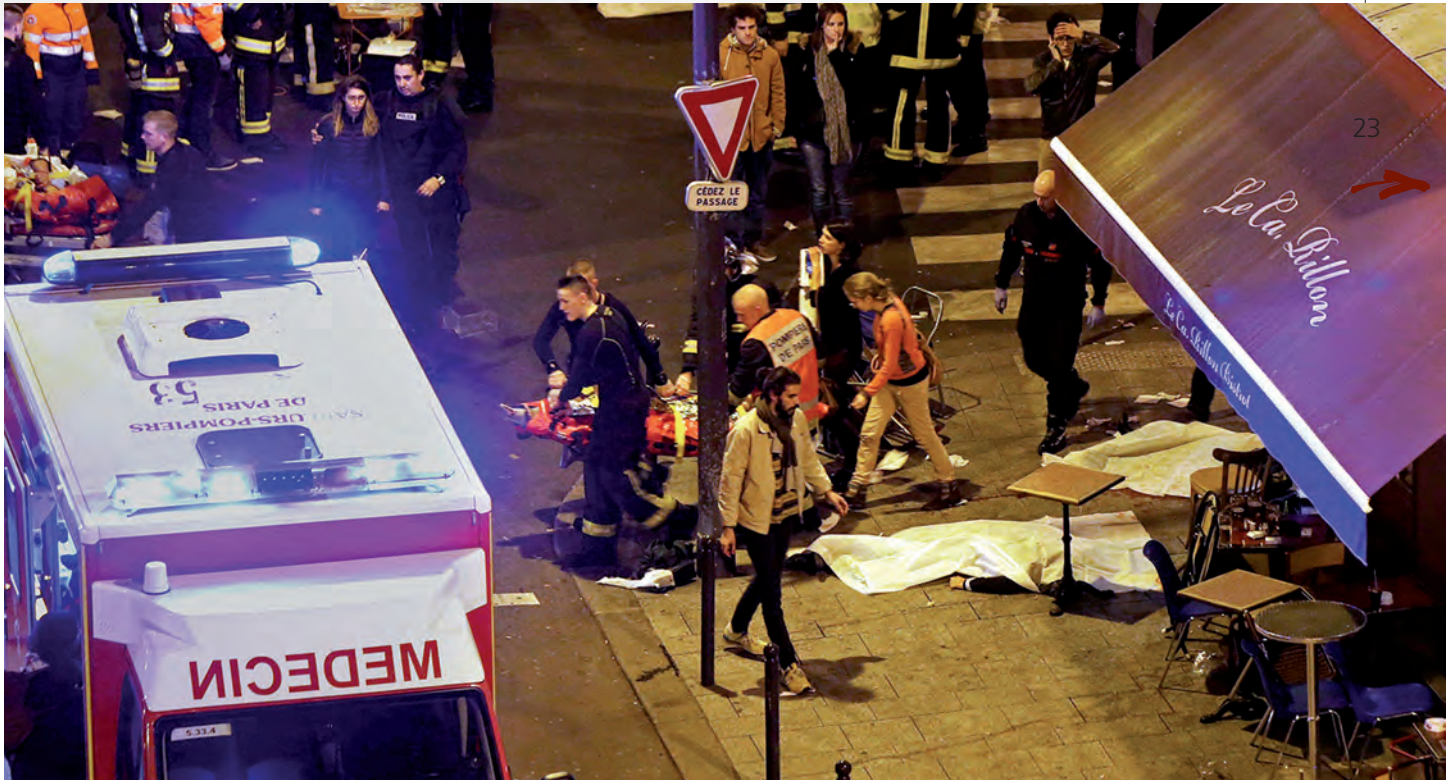

Торговець смертю

Путіну поки що не вдалося обміняти Сирію на Україну. Європа досить швидко отямилася після шоку від терактів 13 листопада в Парижі. Саміт G20 через два дні після жаху, який пережила столиця Франції, продемонстрував, що навіть спільний ворог не робить Росію повноправним союзником світової антитерористичної коаліції. Тим паче з тероризмом Москва бореться більш ніж дивно. Досить згадати збитий турками російський бомбардувальник, котрий заходив на маневр над тією частиною Сирії, де ІДІЛ немає взагалі. Знову заблукали?

Коло ресторану *Le Carillon* у Парижі

Трагедія, яка забрала життя майже 150 осіб, нікого не залишила байдужим. Вона посяла найрізноманітніші думки й переживання в душах людей. Передусім тепер кожен із нас розуміє: зона бойових дій не обмежується країнами, безпосередньо втягнутими у воєнні конфлікти. Відтепер ніхто й ніде не може бути впевненим у своїй безпеці.

Нагадаємо: у вечір п'ятниці 13 листопада в різних районах Парижа сталася серія терактів. Спочатку пролунали три вибухи біля *Stade De France*, де проходив матч Франція—Німеччина. Крім того, терористичні атаки відбулися ще в п'яти місцях. Зокрема, терористи захопили й розстріляли заручників у театрі *Bataclan*. «По нас стріляли, як по птахам», — розповів один із очевидців трагедії. «Люди падали, як доміно», — каже другий... Нападники під час стрілянини прославляли Аллаха й кричали: «Це за Сирію!». Відповідальність за скоєння терактів у Парижі взяла на себе бойовики ІДІЛ.

Перші повідомлення про ці жахіття позбавили сну добру половину Європи. Люди переписувалися в

соціальних мережах, шукали своїх друзів-парижан. Фейсбук зреагував миттєво й запропонував французам послугу — електронне повідомлення всім друзям про те, що з ними все гаразд і вони не перебувають в епіцентрі терористичних атак. Співчуття. Пригнічений стан. Ажде бійня в місті Мрії, Кохання й Свята зачепила кожного за живе. Наступного дня весь Фейсбук на знак підтримки був у кольорах французького прапора. А росіяни масово почали ображатися на весь світ. Мовляв, коли вибухнув борт над Синаєм, світова спільнота не вивисила в своїх сторінках російські прапори. Почалося міряння смертю... Але це вже інша історія.

Тож саміт G20 минув під сильним враженням від терактів у Парижі. Його учасники одноголосно заявили про свою єдність та рішучий намір посилити боротьбу з ІДІЛ. Однак конкретні кроки щодо реалізації нової стратегії так і не оприлюднили.

Багато хто з українських експертів та політиків після саміту поспішив заявити: все пропало. Мовляв, ставки Росії вирости, й вона від 14 листопада з політичного вигнання бук-

вально перетворилася мало не на союзника Заходу по коаліції. Проте час показав, що істерики були марні, а позиція такого члена НАТО, як Туреччина, її рішучість і надалі адекватно реагувати на порушення російськими бомбардувальниками свого повітряного простору продемонструвала справжнє ставлення до формального «союзника». Політологи підкреслюють, що особливий погляд Путіна на вирішення ситуації в Сирії та його славнозвісна «гуманітарна місія» в урегулюванні ситуації на Донбасі не дають підстав претендувати на більше. Понад те, агентство *Reuters* із посиланням на інформацію високопоставленого європейського дипломата повідомило, що нібито західні лідери, які зустрілися в кулуарах саміту G20, домовилися продовжити санкції стосовно Росії через її втручання в Україну ще на шість місяців: до липня 2016 року.

Зокрема, сказав дипломат журналістам, лідери дійшли висновку, що важливо продовжувати тиск на Росію напередодні запланованих виборів у Східній Україні. «Вибори в Україні — це непросте завдання. У

24

нас є шанс отримати те, що ми хочемо, тільки якщо розіграємо санкційну карту. Фінансові санкції повинні залишатися в силі до переможного кінця», – повідомив він агентству.

Однак не все так просто. Не минуло й кількох днів, як міністр закордонних справ Італії Паоло Джентілоні спростував цю інформацію. «Жодних рішень із приводу санкцій не прийнято на саміті G20 у Туреччині», – сказав він у парламенті Італії. Джентілоні підкреслив, що це питання може бути розглянуто в «найширшій дискусії» на саміті Європейського Союзу в грудні.

Що ж, зачекаємо офіційного рішення. Але щось підказує, що воно буде на користь України, а не Росії. І заява президента Франції Франсуа Олланда 26 листопада в ході його візиту до Москви – зайве того підтвердження. Париж чітко дав зрозуміти: санкції знімуть, коли Мінську угоду буде повністю втілено у життя.

Американці пішли далі й увели нові санкції проти Росії через Сирію. Із Путіним, звичайно, сідають за столики у вестибюлі, жваво обговорюють нагальні проблеми, та це не привід говорити про те, що йому нібито вдалося виправити станови-

ще політичної ізоляції або нав'язати світовим лідерам свій порядок денний. Бо ж який сенс зайве смикати озброєною ядерною бомбою тигра за вуса, якщо з російським торговцем смертю грають тривалу партію? І ця складна гра припускає неприємні рукостикання, посмішки й навіть візити до Москви. Однак не варто забувати, що Захід має власні методи «мочити в сортирі». Відмінні від російських миттєвих «розборок» зі стріляниною по горобцях. У Європі теж не пробачають загибелі своїх громадян, але страву подають холодною.

Гітлер як поп-зірка

У добу «лайків», «шейрів» та YouTube можна продати будь-яке зло, загорнувши його у привабливу для цільової аудиторії обгортку. Сатирична комедія про повернення Гітлера переконає в цьому остаточно.

На німецькі екрани вийшов фільм «Він знову тут» (*Er ist wieder da*), знятий за успішним сатиричним романом про повернення Гітлера в наші часи. Фюрера й усе, що з ним пов'язано, в Німеччині сприймають надчутливо. Чутливість породжує підвищену цікавість, коли з'являється масовий продукт. Наприклад, комедія за однойменною книжкою. Мусять бачити, та й годі! Про прем'єру написали всі німецькі газети. Повні зали й повні каси. Цілковитий успіх.

Сюжет: Гітлер здійснює стрибок у часі й прокидається у 2014 році в Берліні. Там, де колись загинув, – у «бункері фюрера». На вулиці його випадково помічає тележурналіст і пропонує знятися в реаліті-шоу. Гітлер,

якого всі сприймають за талановитого коміка, швидко стає зіркою соцмереж і телебачення.

Аудиторія реготала гомерично. Хтось позаду аж рожкав. Один із найбільших монстрів історії в джинсах, який намагається здати речі до турецької пральні у спантеличено крутить у руках комп'ютерну мишку, – цього вже достатньо. Жахливий образ олюднили, занурили в побутові ситуації й весь фільм показували міміку великим планом. А ми дивилися, наче прив'язані.

«Ти ніколи не замислювався над тим, що мене обирали звичайні люди? Такі самі, як ти?» – запитує кіношний Гітлер у одного з героїв. «Я – частина вас. Вас усіх. І ви ніколи не зможете мене позбутися!» – як вирок лунають його слова в одній із фінальних сцен. Стрічці можна закинути прямолінійність. Та, можливо, фільм-застереження й має бути таким. Щоб до всіх без винятку дійшло, що таке звичайний фашизм.

Стрічку вписано в контекст. На початку вигулькує Путін – у першій газеті, яку бере до рук Гітлер, щоб дізнатися, що надворі 2014 рік. Закінчується фільм нарізкою реальних кадрів: німецькі демонстрації проти потоку нелегальних мігрантів, марші антиісламського руху PEGIDA та німецьких неонацистів. І голос диктатора: «З усім цим можна працювати»...

А ви зробили б селфі з рядженим Гітлером?..

Аніта ГРАБСЬКА (Бонн, Німеччина).

